

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3Tos/151/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122011264
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Réves
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2122011264.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Révesa a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a Mgr. Kristíny Ferencziovej, v trestnej veci odsúdeného A. A., v konaní o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti okresného prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 22.07.2022 pod sp. zn. 28PP/8/2022, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 06.12.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku z r u š u j e sa napadnuté uznesenie v celom rozsahu.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku s poukazom na § 66 ods. 1 písm. a), § 66 ods. ods.2, ods.3 Trestného zákona sa žiadosť odsúdeného A. A., nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený:

rozsudkom Okresného súdu Topoľčany, sp. zn. OT/60/2020 zo dňa 01.03.2021, právoplatného dňa 01.03.2021, v spojení s uznesením Okresného súdu Topoľčany, sp. zn. OT/60/2020 zo dňa 22.04.2022 o neosvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia,

z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresného súdu bol odsúdený A. A. podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného zákona podmiennečne prepustený z výkonu trestov odňatia slobody, ktoré mu boli uložené trestným rozkazom Okresného súdu Trnava sp. zn. OT/169/2021 zo dňa 12.07.2021 a rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. OT/60/2020 zo dňa 01.03.2021 v spojení s uznesením Okresného súdu Topoľčany sp. zn. OT/60/2020 zo dňa 22.04.2022. Podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona mu bola okresným súdom zároveň uložená skúšobná doba v trvaní 3 (tri) roky a nariadený probačný dohľad v trvaní 1 (jeden) rok s tým, že počas skúšobnej doby mu súd ustanovil primerané obmedzenie podľa § 51 ods. 3 písm. b) Trestného zákona spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov.

Okresný súd odôvodňoval svoje rozhodnutie (v rozsahu č.l. 28-31spisu) kumulatívnym splnením všetkých troch zákonných podmienok pre podmiennečné prepustenie s tým, že napriek posledným štyrom odsúdeniam, má súd za to, že odsúdenému možno poskytnúť ešte šancu na preukázanie schopnosti viesť riadny život a najmä schopnosť dodržiavať súdom uložené zákazy, a to aj s ohľadom na fakt, že odsúdený nebol doposiaľ podmiennečne prepustený zo žiadneho výkonu trestu odňatia slobody. Okresný súd je súčasne toho názoru, že výkonom trestu odňatia slobody v ústave je odsúdený dostatočným spôsobom poučený, aby sa páchania, resp. pokračovania v rovnakej trestnej činnosti v ďalšom živote vyvaroval. Odsúdenému je daná šanca na začlenenie sa do spoločnosti a vedenie riadneho života. Vzhľadom na charakter spáchanej trestnej činnosti, za spáchanie ktorej aktuálne vykonáva trest odňatia slobody, má okresný súd za to, že náprava odsúdeného a celkové pozitívne pôsobenie na jeho osobu je možné aktuálne i mimo pobytu v ústave na výkon trestu odňatia slobody. Súčasne vzhľadom na

charakter páchanej trestnej činnosti na počet právoplatných odsúdení, je okresný súd toho názoru, že vo vzťahu k osobe odsúdeného je potrebné pristupovať, pokiaľ ide o jeho pobyt na slobode, so zvýšenou opatrnosťou, ktorá sa prejavila v určení skúšobnej doby v trvaní 3 rokov a v nariadení probačného dohľadu vo výmere 1 rok a v ustanovení primeraného obmedzenia spočívajúceho v zákaze požívania alkoholických nápojov, keď probačný dohľad a uložené obmedzenie minimalizujú prípadnú recidívu konania odsúdeného a zároveň vhodným spôsobom motivujú odsúdeného, aby sa aktívne podieľal na začlenení sa do spoločnosti prostredníctvom odstránenia hlavnej príčiny svojho protiprávneho konania (požívanie alkoholu), pričom nedodržanie stanovených podmienok jeho podmieneného prepustenia určených súdom môže viesť k tomu, že odsúdený vykoná aj zvyšok trestov odňatia slobody.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote sťažnosť okresný prokurátor, ktorú následne písomne odôvodnil samostatným písomným podaním.

V písomnom zdôvodnení sťažnosti namietal, že odsúdený A. A. podľa jeho názoru nespĺňa zákonné podmienky pre podmienené prepustenie.

Odsúdený bol trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany vydaným 6. októbra 2014 pod sp. zn. OT/50/2014 odsúdený pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Trestného zákona, na trest odňatia slobody v trvaní 4 (štyri) mesiace s podmieneným odkladom výkonu trestu na skúšobnú dobu 2 (dva) roky a to do 6. októbra 2016, za súčasného uloženia trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu 2 (dva) roky.

Následne sa odsúdený 27. marca 2016 - teda v skúšobnej dobe, pod vplyvom alkoholu vyhrážal svojej družke, za čo bol trestným rozkazom Okresného súdu Trnava vydaným 29. marca 2016 pod sp. zn. OT/83/2016 odsúdený pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona na trest odňatia slobody nepodmienečne v trvaní 6 (šesť) mesiacov, so zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Odsúdený trest vykonával od 18. októbra 2016 do 16. apríla 2017, a počas jeho výkonu mu bol nariadený výkon trestu aj vo veci Okresného súdu Piešťany OT/50/2014 ktorý vykonal 14. augusta 2017.

Napriek vyššie uvedeným odsúdeniam na nepodmienečné tresty odňatia slobody, ktoré 14. augusta 2017 vykonal, sa odsúdený 28. novembra 2020 opätovne dopustil prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona za čo bol rozsudkom Okresného súdu Topoľčany vydaným 1. marca 2021 pod sp. zn. OT/60/2020 odsúdený pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní 8 (osem) mesiacov s podmieneným odkladom výkonu trestu na skúšobnú dobu 2 (dva) roky a to do 2. marca 2023, za súčasného uloženia trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na 6 (šesť) rokov.

Počas skúšobnej doby podmieneného odsúdenia sa opätovne 9. júla 2021 dopustil trestnej činnosti a to prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona v súbehu s prečinom ohrozenia po vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Trestného zákona, za ktorý bol trestným rozkazom Okresného súdu Trnava vydaným 12. júla 2021 pod sp. zn. OT/169/2021 odsúdený a bol mu uložený trest odňatia slobody nepodmienečne v trvaní 1 (jeden) rok, so zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, za súčasného uloženia trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na doživotie.

V súhrne teda možno vyvodiť podľa názoru prokurátora záver, že ani prvotné podmienené odsúdenie v roku 2014, následné nepodmienečné odsúdenie v skúšobnej dobe v roku 2016 a napokon vykonanie oboch trestov v roku 2017, neodradilo odsúdeného z opätovného páchania trestnej činnosti.

Odsúdený bol v roku 2020 opakovane odsúdený na podmienený trest odňatia slobody a v skúšobnej dobe sa v roku 2021 opätovne dopustil úmyselnej trestnej činnosti pod vplyvom alkoholu, za ktorú bol odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody a súčasne mu bol uložený trest zákazu činnosti na doživotie.

Tvrdenie Okresného súdu k splneniu druhej materiálnej podmienky, že napriek posledným štyrom odsúdeniam, možno odsúdenému ešte poskytnúť šancu na preukázanie schopnosti viesť riadny život, lebo doposiaľ nebol podmienené prepustený, a odsúdený je výkonom trestu odňatia slobody v ústave

dostatočným spôsobom poučený, aby sa páchania, resp. pokračovania v rovnakej trestnej činnosti v ďalšom živote vyvaroval, vyznieva v kontexte vyššie uvedeného značne nepresvedčivo.

Vo vzťahu k odôvodneniu súdu prokurátor poukázal na vyššie uvedenú chronológiu odsúdení a druhý uložený trestov s akcentovaním na fakt, že odsúdený aj po výkone trestu odňatia slobody v ústave v roku 2017, opätovne páchal druhovo totožnú trestnú činnosť a to vždy pod vplyvom alkoholu.

V neposlednom rade prokurátor zvýraznil, že odsúdeného od páchania druhovo totožnej trestnej činnosti neodradilo ani v poradí piate odsúdenie OS Topoľčany OT/60/20 a následná hrozba uloženia trestu zákazu činnosti na doživotie v zmysle § 61 ods. 5 písm. a) Trestného zákona.

Odsúdený všetky štyri skutky spáchal pod vplyvom alkoholu, pričom je potrebné akcentovať na ten fakt, že ani v jednom prípade mu nebolo uložené ochranné protialkoholické liečenie a nútená abstinencia v podmienkach ústavu na výkon trestu odňatia slobody bola len dočasnou, a nemala absolútne žiadny vplyv na následné správanie odsúdeného po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody.

A contrario u osoby odsúdeného nemožno vzhľadom na komplexnosť posúdenia možnosti jeho resocializácie, opomenúť sústavné nerešpektovanie pravidiel bežného spôsobu života, ktoré porušoval vždy pod vplyvom alkoholu, čo aj sám priznal.

V danom prípade, je pre posúdenie splnenia materiálnych podmienok nevyhnutné vychádzať zo správania sa odsúdeného nielen počas výkonu trestu odňatia slobody, ktoré je ilustrované hodnotením riaditeľa ústavu, ale taktiež i jeho správaním sa počas pobytu na slobode, čo esenciálne predstavuje či lepšie povedané dotvára pohľad na vyslovenie pozitívnej prognózy jeho správania sa v prípade podmieneného prepustenia a teda naplnenia druhej materiálnej podmienky upravenej v ustanovení § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona.

V otázke posúdenia splnenia druhej materiálnej podmienky v podobe prognózy pozitívneho správania sa v budúcnosti, nemožno od odsúdeného očakávať, že povedie riadny život o čom svedčí najmä skutočnosť, že už v minulosti mu bola určená skúšobná doba, v ktorej sa však neosvedčil a opätovne sa dostal do rozporu so zákonom, a to opakovane, a aj po výkone trestu odňatia slobody. V páchaní druhovo totožnej protispoločenskej činnosti odsúdeného A. A. nešlo teda o exces v správaní, ale u odsúdeného ide o osobu so zjavnými sklonmi páchania druhovo totožnej proti spoločenskej činnosti. Za daného stavu teda nie je možno dôvodne a opodstatnene vysloviť predpoklad, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život.

V súvislosti s uvádzanými podmienkami podmieneného prepustenia v zmysle ustanovenia § 66 a nasl. Trestného zákona uviedol, že pre účely podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody musí byť splnená jednak formálna podmienka, v podobe výkonu (1/2) jednej polovice uloženého trestu odňatia slobody a súčasne aj obe vyššie uvádzané materiálne podmienky.

Teda po zohľadnení tak hodnotenia riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, ostatného spisového materiálu a najmä odpisu registra trestov, nemožno v tomto prípade podľa názoru prokurátora opodstatnene a dôvodne konštatovať splnenie zákonných podmienok pre jeho podmienené prepustenie z ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

Na základe vyššie uvedeného preto navrhol, aby Krajský súd v Trnave napadnuté rozhodnutie okresného súdu zrušil a to podľa ustanovenia § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku a žiadosť odsúdeného A. A. o podmienené prepustenie zamietol.

Odsúdený A. A. sťažnosť voči uzneseniu okresného súdu nepodal.

K sťažnosti okresného prokurátora sa odsúdený vyjadril samostatným písomným podaním namietajúc výlučne tú skutočnosť, že okresný prokurátor nezdôvodnil podanú sťažnosť v zákonnej 3-dňovej lehote, čo považuje za procesné pochybenie ako i dôvod na zamietnutie sťažnosti.

Krajský súd ako nadriadený súd okresnému súdu podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a tak zistil, že sťažnosť okresného prokurátora je dôvodná.

Krajský súd v prvom rade konštatuje, že súd prvého stupňa správne procesne postupoval, keď o návrhu odsúdeného A. A. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody rozhodoval na verejnom zasadnutí. Odsúdený tu mal možnosť vyjadriť sa k priebehu svojho výkonu trestu odňatia slobody, ako aj k dôvodom, pre ktoré navrhoval svoje podmiennečné prepustenie.

K splneniu zákonných podmienok pre podmiennečné prepustenie podľa § 66 ods. 1 písm. a) Tr. zák. krajský súd uvádza, že splnenie formálnej podmienky z pohľadu dĺžky doteraz vykonaného trestu (trestov) odňatia slobody bolo preukázané tak, ako to konštatoval i súd prvého stupňa v napadnutom uznesení.

Krajský súd sa však nestotožnil s ďalšími závermi súdu prvého stupňa v tom smere, že u odsúdeného boli splnené obidve materiálne podmienky na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v podobe polepšenia sa počas výkonu trestu a očakávania vedenia riadneho života.

Krajský súd považuje v prvom rade za potrebné zdôrazniť, že o výmere trestu, teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného, rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane ale zákonodarca ustanovil možnosť predčasného podmiennečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatel'ov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i kratším výkonom trestu, než ho uložil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení a pri nadväzujúcom plnení povinností odsúdeného a jeho správaním preukazujúcim polepšenie dosiahnuť výchovný účel trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúcnosti už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode pred vykonaním celého trestu.

Zákonodarca neurčil povinnosť súdu podmiennečne prepustiť každého odsúdeného (Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák. súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť...), ale ponecháva výlučne na úvahu súdu na základe dôkazov posúdiť, či výchovný účel dovtedy vykonaného trestu odňatia slobody, teda aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby vykonal celý uložený trest odňatia slobody.

K otázke posudzovania preukázania polepšenia krajský súd považuje za potrebné poukázať na to, že polepšenie je vývojový proces vnútornej premeny páchatel'ovej osobnosti, ktorý sa, navonok prejavuje v jeho správaní. Pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení treba práve rozlišovať, kedy je správanie a plnenie povinností vo výkone trestu iba prejavom vonkajšej adaptácie odsúdeného v prostredí ústavu a kedy ide o známky skutočných zmien osobnosti odsúdeného, ktoré oprávňujú predpokladať, že aj v budúcnosti bude viesť riadny život. Preto správanie odsúdeného vo výkone trestu a plnenie povinností sú síce neopomenuteľnými, ale nie však jedinými hľadiskami, z ktorých možno usudzovať na jeho polepšenie.

Krajský súd tiež pripomína, že zmyslom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmiennečné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy. Takou okolnosťou, ktorá má pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení význam, je aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného vrátane jeho trestnej minulosti. Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojím spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, pričom súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné považovať i doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti.

Krajský súd považuje nápravu odsúdeného A. A. za podstatne sťaženú už najmä z pohľadu povahy spáchaných trestných činov, pre ktoré vykonáva (postupne uložené) tresty odňatia slobody, nakoľko Trestný zákon výslovne určuje, že pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na

povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva (§ 66 ods. 2 Tr. zákona).

K argumentom súdu prvého stupňa v napadnutom uznesení (o poskytnutí šance na začlenení sa do spoločnosti) je potrebné dodať, že odsúdený sa momentálnej trestnej činnosti dopustil potom, čo bol v minulosti viackrát odsúdený na podmienené tresty odňatia slobody a tiež i na trest nepodmienečný (doposiaľ bol už 6 x súdne trestaný), a teda je zrejmé, že odsúdený zo strany spoločnosti resp. súdu už dostal reálnu šancu (a to aj nad obvyklé pomery) preukázať polepšenie a nápravu, no túto (svoju šancu) nielenže nevyužil, ale práve naopak, preukázal to, že toto poskytnutie dôvery nemalo na neho žiadny prevýchovný účinok, nakoľko následne (cca 4 mesiace od posledného podmieneného trestu v jeho skúšobnej dobe) spáchal v danom prípade opätovne trestný čin, za ktorý bol právoplatne odsúdený.

Aj z tohto dôvodu preto doposiaľ výlučne jedna disciplinárna odmena získaná odsúdeným vo výkone trestu za plnenie pracovných povinností, ako i deklarovanie vedenia riadneho života zo strany odsúdeného po výkone trestu, nie sú takou podstatnou okolnosťou, ktorá by mohla mať reálny vplyv (vzhľadom na jeho predchádzajúci život a de facto iba formálne prispôsobenie sa podmienkam výkonu trestu bez žiadnej výraznejšej pozitívnej zmeny jeho osobnostných charakteristík ktorého odzrkadlením je iba „priemerné“ hodnotenie jeho správania riaditeľom ústavu na výkon trestu) na elimináciu jeho recidívneho správania do budúcnosti.

Vyššie uvedené skutočnosti preto aj podľa názoru krajského súdu (aj s poukazom na veľmi podrobné a zároveň výstižné sťažnostné námietky prokurátora, na ktoré v podrobnostiach ako správne poukazuje) nedávajú dostatočnú záruku, že protiprávne konanie odsúdeného sa už nebude opakovať.

Účelom trestu je aj ochrana spoločnosti pred páchatelom trestnej činnosti a trest má odrádzať aj ostatných členov spoločnosti od páchania trestných činov.

Aj ústav na výkon trestu pritom konštatuje len čiastočné plnenie podmienok pre podmienené prepustenie, pričom resocializačná prognóza sa javí vzhľadom na hodnotenie rizika sociálneho zlyhania ako menej priaznivá. Je preto v záujme dovŕšenia nápravy odsúdeného a splnenia účelu uloženého trestu odňatia slobody, aby uložený trest odňatia slobody ďalej vykonával v rozsahu, ako mu bol uložený odsudzujúcim rozhodnutím súdu (s predpokladaným koncom stanoveným na deň 07.04.2023).

Z takto rozvedených dôvodov preto rozhodol krajský súd tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Celkom na záver sa žiada sťažnostnému súdu k námietkam odsúdeného ohľadom nedodržania „zákonných“ lehôt prokurátorom na písomné zdôvodnenie sťažnosti uviesť, že lehota poskytnutá prokurátorovi na písomné odôvodnenie zhlásenej sťažnosti nie je lehotou „zákonnou“, ale lehotou poriadkovou, t.j. lehotou poskytnutou mu konajúcim súdom na vykonanie špecifikovaného úkonu, pričom nedodržanie tejto lehoty, resp. jej prekročenie nemá žiadny relevantný vplyv (okrem možnosti súdu na uloženie poriadkovej sankcie prokurátorovi v zmysle § 70 ods.1 Tr. por.) na konečné rozhodnutie vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.